

TÓTH NÓRA

A Hódmezővásárhely-kopáncsi 10-11. századi temető paleopatológiai vizsgálatának előzetes eredményei

A honfoglalás kor régészeti kutatásának legfontosabb vizsgálati módszere a temetőelemzés. A leletanyag klasszikus régészeti értelmezése természetesen igen korlátozott, de az olyan társtudományok, mint az antropológia eszközeinek a bevonásával számos új, értékes információra tehetünk szert.

Kutatásom témája ennek megfelelően egy viszonylag ismeretlen, de annál érdekesebb lelőhely, Hódmezővásárhely-Kopáncs 10-11. századi temetőjének komplex, régészeti és embertani vizsgálata.

A temető feltárását két részletben, az 1940-es években végezték, s összesen 97 sírt dokumentáltak. Az ezóta eltelt időben az alapvető régészeti és embertani elemzés megtörtént, azonban az eredmények jelen ismereteinknek megfelelően revízióra szorulnak, másfelől átfogó embertani elemzés, amely a csontanyag paleopatológia elemzését is tartalmazná máig nem készült.

Jelen előadásban ezt a hiányt pótolva paleopatológiai vizsgálataink előzetes eredményeit mutatom be, melyek között több egyedi, olykor a teljes honfoglalás kori anyagban is különlegesnek számító eset és jelenség is található.

TÓTH ILDIKÓ

Mágneses hidrogélek fejlesztése ízületi folyadék pótlásának céljára

Az ízületi porckopás az ízületi problémák egyik leggyakoribb formája. A betegség kialakulásának számos oka lehet, az öröklött tényezők és a fokozott terhelés mellett az ízületi folyadék viszkoelasztikusságának csökkenése is hozzájárul. Az ízületi folyadék hialuronát-tartalmú injekcióval történő pótlása régóta alkalmazott kezelési eljárás. A munkám elsődleges célja, hogy olyan hialuronát alapú, biokompatibilis mágneses hidrogéleket állítsak elő, melyek a későbbiekben térdizületi folyadék pótlásaként felhasználhatóak lehetnek. Munkám során mágneses folyadékok felhasználásával előállított hidrogélek reológiai tulajdonságait jellemzem, illetve hangolom a felhasználás igényeit szem előtt tartva.

A kutatás a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 keretében zajlott.

TÖRŐ BALÁZS

A kollektivizálás és az állami gazdaság létrejöttének migrációra gyakorolt hatása Balatonakaliban

Esettanulmányomban egy Balaton-felvidéki település társadalmi szerkezetét veszem vizsgálat alá a huszadik század ötvenes, hatvanas éveinek eseményeire koncentrálva. A mezőgazdaságnak az ezekben az évtizedekben szovjet mintára történő átalakítása következtében a falusi lakosság városba áramlása mellett a nagy munkaerőt igénylő mezőgazdasági üzemek vonzereje is jelentős népmozgást eredményezett.

Vizsgált településünkön a jelenség mindkét összetevője megragadható, hiszen a korszakban számos család döntött a költözés mellett, hogy a számukra megélhetést többé nem biztosító szőlőművelés helyett valamely városban keressék megélhetésüket. Emellett a nagyüzemi szőlőtermeléssel és borászattal foglalkozó helyileg megalakult állami gazdaságnak nagyszámú munkaerőre volt szüksége, amelyhez távolabbi településekről kellett dolgozókat toboroznia.